Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet
Ministry of Agriculture and Forestry

8.10.2021

Eduskunnan maatalousjaosto
kaisa.iso-sipila@eduskunta.fi

Viite Pyyntönne 4.10.2021

Asia MAATALOUSJAOSTO KESKIVIIKKO 13.10.2021 // HE 146/2021 vp/ Asiantuntijapyyntö

Eduskunnan maatalousjaosto pyytää kirjallista asiantuntijalausuntoa seuraavasta teemasta:

Momentti 30.10.50 Valtionapu maaseudun elinkeinojen kehittämiseen ml. momentin 30.10.50 määrärahojen jako kohteittain vuonna 2021 ja arvio vuoden 2022 määrärahan jakamisesta; perustelut, jos tukea on myönnetty voittoa tavoittelevalle osakeyhtiömuotoiselle toiminnalle

Maa- ja metsätalousministeriö on myöntänyt vuodelle 2021 valtionavustusta momentilta 30.10.50 alla olevan taulukon mukaisesti. Vuoden 2022 osalta ei jakoperustesuunnitelmaa ole vielä tehty, mutta asiaa käsitellään tässä muistiossa.

Yleisavusteisen neuvonnan osalta ministeriö tekee järjestöjen kanssa vuosittain tulossopimuksen, jossa sovitaan valtionapuisen neuvonnan tavoitteista. Tulossopimuksessa sovitaan myös valtionavun jaosta. Vuoden 2022 sopimusta valmistellaan yhdessä järjestöjen kanssa ja valmistelu on aloitettu syyskuussa 2021.

Maa- ja metsätalousministeriö on myöntänyt vuosina 2019-2021 yleisavustusta Wikli Group oy:lle ja erityisavustusta vuonna 2020. Yleisavustuksen myöntämisen perusteet osakeyhtiölle perustuvat EU-valtiontukisääntelyyn edellyttämiin muutoksiin (komission ryhmäpoikkeusasetus 702/2014), jonka johdosta neuvonnan valtionavustusta koskevasta valtioneuvoston asetuksesta jouduttiin poistamaan avustuksensaajia koskeva rajaus. Aiemmin valtioneuvoston asetuksen määritelmässä oli: ”Tässä asetuksessa tarkoitetaan maaseudun neuvontajärjestöillä seuraavia yhdistyksiä ja muita yhteisöjä, jotka on rekisteröity”. Nykyisessä VNA:ssa: ”Avustusta voidaan myöntää yrityksille ja muille yhteisöille”. EU määrittelee neuvonnan valtionavustukset valtiontueksi, jolloin valtionavustus kohdistuu tuensaajien taloudelliseen toimintaan. Esimerkiksi 4H-neuvonnan ja kylätoiminnan tuki eivät ole valtiontukia eikä niitä koske EU:n valtiontukisäännöt ja niille on jatkossakin tarkoituksenmukaista myöntää yleisavustuksia.

Valtiontuen luonteeseen eivät sovellu kovin hyvin yleisavustukset, sillä niitä myönnetään yleensä yhteisöjen sääntöjen mukaiseen toimintaan yleisesti. Tämä oli yksi syy, minkä johdosta vuonna 2020 järjestettiin erityisavustushaku ja erityisavustuksia on tarkoituksenmukaista edelleen jatkaa. Harkinnassa on myös siirtyminen kokonaan erityisavustuksiin. Tämä tulee ajankohtaiseksi, kun uusia EU:n valtiontukisääntöjä ja niiden johdosta annettavaa uutta valtioneuvoston asetusta ryhdytään soveltamaan. EU:n uudet valtiontukisäännöt on tarkoitus saada voimaan vuoden 2023 alusta.

Ohessa taulukko määrärahojen jaosta kohteittain vuonna 2021. Vuoden 2022 osalta on tarkoitus avata erityisavustushaku, johon on suunniteltu varattavan määrärahaa saman verran kuin vuonna 2020 eli n. 15 % (800 000 euroa). Loppuosa määrärahasta on tarkoitus myöntää yleisavustuksena samassa suhteessa kuin mitä organisaatiot ovat saaneet valtionavustusta vuonna 2021.

Valtionavun saaja	**Vuosi 2021, jakopäätös**
ProAgria aluejärjestöt ja keskusliitot	**3 965 000**
Suomen Hevostietokeskus ry	**60 000**
Wikli Group	**116 500**
Suomen Siipikarjaliitto	**50 000**
FABA, Suomen kotieläinjalostusosuuskunta	**140 500**
STKL (Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto)	**50 000**
Kotieläinneuvonta ja -jalostus yhteensä	***300 500***
Työtehoseura	**54 500**
puutarhatalous ProAgria (SLF)	**60 500**
Puutarhatalous erikoisjärjestöt (PL+Sv. Tr.g.f)	**128 200**
Puutarhatalous yhteensä	***188 700***
luomuneuvonta ProAgria	**248 500**
luomuneuvonta luomuerik.järjestöt	**43 500**
Luomuneuvonta yhteensä	***292 000***
Erityisavustushaku 1/2020	
Erityisavustushaku 2/2020, LTA	
Erityisavustukset	**408800 1)**
YHTEENSÄ MOM. 30.10.50, yleisavustukset	**4 917 200**
YHTEENSÄ kaikki	**5 326 000**
1) vuonna 2020 myönnettyjen erityisavustusten jatkorahoitus vuonna 2021	

Neuvotteleva virkamies Markku Himanen